

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Evy Šonkové a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci žalobců: **a) Mgr. P. B., b) Ing. P. Š.**, zastoupený JUDr. Vladislavou Hanákovou, Ph.D., advokátkou se sídlem nám. Dr. Tyrše 56, Čechtice, proti žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Praze**, se sídlem Pod Sídlištěm 9, Praha 8, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **JUDr. I. S.**, zastoupený Mgr. Janem Dáňou, advokátem se sídlem Václavské náměstí 837/11, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2019, č. j. ZKI PR-O-37/588/2019-7, o kasační stížnosti žalobce a) proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 22. 2. 2022, č. j. 55 A 82/2019-74,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobci ani osoba zúčastněná na řízení **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti
- III. Žalovanému **s e** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobci se brání proti výsledku obnovy katastrálního operátu. Obnovu provedl Katastrální úřad pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Benešov, přepracováním analogové katastrální mapy do digitální podoby podle § 40 odst. 1 písm. b) zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon). Zároveň upravil pomocí zeměměřického záznamu hranice pozemků žalobců, aby zachoval jejich původní tvar.

[2] Podle krajského soudu se námitky žalobců rozporující závaznost použitých podkladů nevztahují k nynějšímu předmětu řízení. Cílem katastrálního úřadu v tomto řízení bylo přepracovat dostupný soubor geodetických informací a na jeho základě vyhotovit digitalizovanou podobu dosud analogové mapy. Nemohl se však zabývat věcnou správností podkladů. Na tomto závěru by nic nezměnily ani případné nedostatky procesu vyhotovení podkladů.

[3] Správní orgány při úpravě hranic pozemků dodržely mezní odchylky, což lze zkontrolovat ze soutisku digitalizované a analogové mapy. Zároveň není jejich chybou, že konkrétní odchylky do svých rozhodnutí nevyčísly, nebyla to jejich povinnost. I když došlo k posunu bodů pozemku, nebylo nutné měnit výměru pozemku, protože § 55 odst. 4 vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), umožňuje v této situaci dosavadní výměry ponechat. Nedošlo ani k nesprávnému užití mezních odchylek, kvůli kterým by mohla zaniknout úzká část pozemku žalobců, naopak správní orgány aktivně postupovaly tak, aby tomu zabránily.

[4] Pokud žalobci nejsou spokojeni s výsledkem obnovy operátu a nejde o chybu nastalou překročením mezních odchylek, mohou se obrátit na civilní soud a vyvolat spor o určení hranic pozemku. Stejně tak mohou rozporovat věcnou správnost použitých podkladů. Správní orgány také dostatečně odůvodnily vznik lomového bodu, jehož účelem je zachování původního tvaru pozemku žalobců. Výrok rozhodnutí katastrálního úřadu zároveň nebyl neurčitý, když uvedl, že vyhověl námitce žalobců proti způsobu evidence jejich parcel.

II. Argumentace účastníků řízení

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce a) (stěžovatel) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.). Kasační stížnost je rozdělena do 19 bodů, které však vzájemně prolínají a tematicky se dají rozčlenit do několika okruhů. Stěžovatel především namítá různé vady podkladových dokumentů, konkrétně vytyčovacího náčrtu a geometrického plánu. Ty mají spočívat v jejich nesouladu s předchozími podklady a chybách při jejich vyhotovení (ať už věcných či procesních). Cílem stěžovatele je, aby tyto podklady nebyly použity při obnově katastrálního operátu. Dále namítá nesprávné vytyčení, volbu a vložení lomových bodů. Podle stěžovatele se také krajský soud nevypořádal s jeho námitkou ohledně dalších existujících podkladů. Stěžovatel namítá i neurčitost výroku v rozhodnutí žalovaného a dále namítá nepřezkoumatelnost posouzení krajského soudu, který buď nepochopil žalobní námitky nebo na ně nereagoval.

[6] Žalobce b) se ve vyjádření ke kasační stížnosti s argumentací stěžovatele ztotožnil a k několika bodům se konkrétně vyjádřil. Podle žalobce b) se krajský soud nevypořádal s námitkou o nezpůsobivosti vytyčovacího náčrtu být podkladem rozhodnutí, o neodůvodněném vzniku lomového bodu, o chybějícím výroku a o velikosti odchylky.

pokračování

[7] Osoba zúčastněná na řízení se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila s rozsudkem krajského soudu. Nejprve shrnula dosavadní řízení a jeho závěry, poté uvedla, že si na vlastní náklady nechala zpracovat geodetickou dokumentaci. Z té vyplývá, že správní orgány nepřekročily mezní souřadnicovou chybu u_{xy} , ani mezní polohovou chybu u_p pro práce v katastru nemovitostí. Geodetická informace proto podporuje závěry napadeného rozsudku.

[8] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry krajského soudu. Žalovaný zdůrazňuje, že všechny body hranic pozemků dodržují střední souřadnicovou chybu a mezní polohovou chybu podle katastrální vyhlášky. Katastrální úřad nemohl stěžovatelův pozemek při obnově doplnit přiléhavěji s ohledem na přesnost existujících podkladů. Doplnil, že ke změnám v katastru dochází až zápisem geometrického plánu, nikoli vytyčovacího náčrtu, ze kterého plán vychází. Co se týče nesouladu hranic pozemků v soutisku digitalizované a analogové mapy, největší odchylka na mapě činí 5 mm, s ohledem na měřítko 1:500 je to 2,5 m, což je stále v souladu s mezní odchylkou, která zde podle katastrální vyhlášky činí 2,83 m. Podklady použité pro obnovu nebyly chybné. Mezní odchylka nebyla překročena ani při vložení lomového bodu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[9] Kasační stížnost je přípustná a lze ji projednat.

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Stěžovatelova kasační stížnost je relativně obsáhlá. Kasační tvrzení, zejména ta, která namítají vady podkladových dokumentů, se navíc opakují a vzájemně prolínají, což činí argumentaci poněkud nepřehlednou. NSS proto odkazuje na judikaturu Ústavního soudu (zejm. nálezy ze dne 5. 1. 2005, sp. zn. IV. ÚS 201/04, č. 3/2005 Sb. ÚS, ze dne 30. 5. 2006, sp. zn. I. ÚS 116/05, č. 108/2006 Sb. ÚS, a ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, č. 26/2009 Sb. ÚS), podle níž soud povinnosti řádně odůvodnit své rozhodnutí dostojí i tehdy, pokud namísto podrobné odpovědi na každou námitku účastníka řízení nabídne vlastní ucelený argumentační systém, a své odůvodnění koncipuje právě takovým způsobem.

[12] Podle § 43 katastrálního zákona se při obnově katastrálního operátu přepracováním převádí dosavadní katastrální mapa do elektronické podoby. Povaze tohoto typu obnovy katastrálního operátu se NSS věnoval mnohokrát. Jeho cílem je „aktualizace operátu po stránce formální (převedením katastrální mapy z grafické formy do formy grafického počítačového souboru). Jedná se o soubor úkonů evidenčního a technického rázu, který nesměřuje ke změně právních vztahů. Právní vztahy k pozemku by mohly být dotčeny jen tehdy, byla-li by jejich případná změna doložena listinou. Dotčená osoba se může domáhat určení průběhu hranice u obecného soudu žalobou podle části třetí občanského soudního řádu; v řízení o námitkách proti obnovenému katastrálnímu operátu však takové nároky s úspěchem vznášet nelze.“ (rozsudek NSS ze dne 2. 6. 2022, č. j. 10 As 119/2022-28, bod 8; dále usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 15. 6. 2005, č. j. Konf 90/2004-12, na který NSS navázal i za

účinnosti současného zákona např. v rozsudcích ze dne 6. 2. 2020, č. j. 1 As 401/2019-23, bod 13, ze dne 11. 5. 2020, č. j. 1 As 11/2020-44, bod 24, nebo ze dne 15. 1. 2021, č. j. 5 As 264/2019-24, bod 25).

[13] Při tomto typu obnovy operátu se (až na výjimky) nevychází z nového měření hranic přímo v terénu a dotčené osoby mohou proti obnovenému katastrálnímu operátu namítat zpravidla jen pochybení katastrálního úřadu při použití výstupů dosavadní měřické činnosti, případně skutečnost, že katastrální úřad nezohlednil podklady, které měl při obnově katastrálního operátu k dispozici (např. rozsudek NSS č. j. 1 As 401/2019-23, body 14-15, srov. obdobně též rozsudek ze dne 18. 9. 2020, č. j. 5 As 217/2019-62, bod 21). Podobně již správní soudy mnohokrát vysvětlily, že katastrální úřady nemohou zjišťovat skutečný průběh vlastnických hranic (také např. rozsudek č. j. 1 As 401/2019, bod 17 a judikatura tam citovaná).

[14] Stěžovatel rozporuje použitelnost geometrického plánu, ten však, jak již detailně vysvětlil krajský soud, nelze v tomto řízení věcně přezkoumávat. Jak vyplývá z výše uvedené judikatury, správní soudy nemohou věcně přezkoumávat tvrzené vady podkladových dokumentů, proto nelze souhlasit se stěžovatelem, že geometrický plán nebylo možné pro přepracování použít. Nic na tom nemění ani stěžovatelův odkaz na § 55 odst. 2 katastrální vyhlášky. Podle § 55 odst. 2 písm. c) katastrální vyhlášky se sice při obnově katastrálního operátu přepracováním provede oprava zjištěných chyb v katastru, nicméně toto ustanovení je třeba vykládat v souladu s § 36 katastrálního zákona, protože vyhláška vydaná podle zmocnění v § 66 katastrálního zákona nemůže postup katastrálního úřadu upravovat šířeji než zákon a stanovovat katastrálnímu úřadu nové pravomoci. Podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona může katastrální úřad opravit pouze chybné údaje, které vznikly zřejmým omylem při vedení a obnově katastru nebo nepřesností. V rozsudku ze dne 13. 4. 2017, č. j. 10 As 307/2016-38, bod 19, NSS upřesňuje, že o zřejmý omyl se jedná tehdy, pokud je chyba v katastru naprosto evidentní a není potřebné provádět podrobné zkoumání. Je zřejmé, že stěžovatelovy námitky o nepoužitelnosti podkladů použitých správními orgány nespádají ani pod jednu z kategorií § 36 odst. 1 katastrálního zákona; nelze je proto uplatnit v tomto řízení.

[15] Nelze ani přijmout stěžovatelův argument, že podkladem pro obnovu katastrálního operátu nebyl geometrický plán z roku 1925. Jak již uvedl krajský soud v bodě 48 a jak vyplývá ze správního spisu, samotné zaměření pozemků, jak je uvedeno ve vytyčovacím náčrtu (ze kterého vycházel i geometrický plán), bylo provedeno na podkladě katastrální mapy a geometrických plánů Ing. F. ze dne 13. 7. 1925, plánu z 11. 2. 1939, plánu z 24. 8. 1939 a dalších. Z těchto důvodů jsou námitky č. 2-10 a 15 (která je těžko srozumitelná, avšak NSS dospěl k závěru, že také napadá správnost vyměřovacího náčrtu a geometrického plánu – zejména podle bodů 64 a 71 kasační stížnosti) nedůvodné. Z toho také vyplývá, že krajský soud nepochybil, pokud nenechal zpracovat znalecký posudek, který by měl porovnat jednotlivé podklady. Tento důkaz byl skutečně nadbytečný.

[16] Nelze se ztotožnit ani s námitkou č. 1, že by vytyčovací náčrt byl namísto geometrického plánu podkladem pro obnovu operátu. Stěžovatel na podporu tohoto závěru uvádí citaci z prvostupňového rozhodnutí, ze kterého ale naopak vyplývá, že je to

pokračování

geometrický plán, který byl podkladem. Skutečnost, že geometrický plán čerpal v tomto případě souřadnice z vytyčovacího náčrtu, nic nemění na jeho povaze podkladu.

[17] V námitce č. 11 stěžovatel namítá nepřezkoumatelnost závěru krajského soudu uvedeného v bodě 51 napadeného rozsudku. Krajský soud konstatoval, že ze soutisků katastrální mapy digitalizované a rastrových obrazů mapy PK vyplývá, že severozápadní hranice pozemku p. č. XA v katastrální mapě digitalizované není přesně totožná s odpovídající částí hranice mezi parcelami PK č. XB a XC ve zpřesněném rastrovém obrazu mapy PK. Tato vzdálenost mezi zobrazeními však nepřesahuje mezní polohovou odchylku bodů s kódem kvality 8 a není důvod považovat takovou hranici za chybnou. Podle krajského soudu lze skutečnou odchylku zjistit odměřením na soutisku zpřesněného rastru PK + KMD vyhotoveném v měřítku 1:500, ale nebylo nutné, aby ji správní orgány přesně vyčíslily, když to právní předpisy neukládají. Stěžovatel považuje odmítnutí sdělení přesné odchylky bez vysvětlení soudu, proč má za to, že nebyly povolené odchylky překročeny, za vadu působící nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Tato námitka není důvodná. Podle krajského soudu není uvedení přesné odchylky nemožné, jak nyní tvrdí stěžovatel, naopak krajský soud vysvětlil, že nebylo povinností správních orgánů tyto odchylky vyčíslovat, když je možné jejich velikost zjistit změřením těchto rozdílů na samotném soutisku, který uvádí i měřítko. Pomocí změření rozdílu v konkrétním bodě a jednoduché početní operace lze rozdíl zjistit u kteréhokoli bodu na mapě. NSS se tedy ztotožňuje s krajským soudem, že neuvedení konkrétních odchylek v tomto případě nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného a tím pádem ani nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Soud neměl povinnost sám zjišťovat jednotlivé hodnoty ze spisu, aby stěžovatelovy obecné výhrady vyvrátil, jak se stěžovatel mylně domníval.

[18] NSS se neztotožňuje s výtkou č. 12, že se krajský soud nevypořádal s námitkou o neexistenci rozporu ve výměře parcely PK č. XC. Krajský soud naopak na stěžovatelovu námitku dostatečně reagoval, když v bodě 52 vysvětlil, že podle § 55 odst. 4 katastrální vyhlášky se v souboru popisných informací při obnově katastrálního operátu přepracováním při shodném kódu způsobu určení výměry ponechají dosavadní výměry v případě, že nejsou překročeny mezní odchylky. Předpoklad pro tento postup (tedy že mezní odchylky nebyly překročeny) přitom žalobou nebyl zpochybněn. Z vysvětlení krajského soudu tedy vyplývá, že i když se fakticky celková výměra mohla změnit, katastrální vyhláška za této situace (změna byla malá) nepožadovala, aby žalovaný novou výměru upřesňoval.

[19] Námitka č. 13 také není důvodná, protože nenamítá pochybení krajského soudu, pouze nesouhlasí s tím, že možnost zániku části parcely kvůli použití mezních odchylek byla toliko hypotetická, protože se tak stalo v jednom z rozhodnutí katastrálního úřadu, které ale žalovaný v rámci správního řízení zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Důsledkem použití těchto odchylek bylo vytvoření lomového bodu 1554-1.

[20] V námitce č. 14 stěžovatel pouze uvádí, že ho krajský soud nepochopil a nesprávně odkázal k civilnímu soudu, jestliže stěžovatel namítal rozpor mezi zobrazením hranice parcely PK č. XB v mapě katastru a zobrazením této hranice v obnoveném operátu. Podle

stěžovatele z vyjádření žalovaného jasně vyplývá účelová úprava výsledku vektorizace. Stěžovatel však reaguje na odůvodnění úpravy hranice pozemků, kterou katastrální úřad provedl na základě námítky stěžovatele s cílem zachovat přibližný tvar jeho parcely. Nijak však nespecifikuje, v čem konkrétně spatřuje nesprávnost obnovení operátu. Této námitce tedy nelze vyhovět.

[21] V námitce č. 16 stěžovatel tvrdí, že krajský soud se nevypořádal s výtkou, že správným lomovým bodem namísto bodu č. 1513-7 měl být bod 1409-3917 a místo toho se nesprávně zabýval lomovým bodem č. 1554-2. Tato námitka není důvodná. Předně je třeba zmínit, že formulace stěžovatelovy žalobní námítky o nesprávném lomovém bodu je značně nejasná. Nejdříve v bodě 65 žaloby zmínil jak bod č. 1554-2, tak i bod č. 1513-7, avšak v následujícím bodě pokračoval: „*Tento bod je jako lomový bod však zvolen nesprávně, neboť severovýchodně od něho existuje bod 1409-3917, který je správným lomovým bodem (trojmezím) hranice parcely PK XB, PK XD a PK XE.*“ Je to přitom bod 1554-2, od kterého se bod 1409-3917 nachází severovýchodně, takže krajský soud rozumně dovodil, že stěžovatel poukazoval na nesprávnost bodu č. 1554-2. Není chybou krajského soudu, že stěžovatel svoje žalobní body formuloval nejasně.

[22] Podle stěžovatele se krajský soud také dostatečně nevypořádal s jeho žalobní námitkou ohledně vloženého lomového bodu 1554-1 (námitka č. 17). Tato námitka je však nedůvodná. Krajský soud se problematikou lomového bodu dostatečně zabýval, reagoval na podstatné stěžovatelovy argumenty a přesvědčivě je vyvrátil. Nutno zopakovat, že obnova operátu je soubor úkonů evidenčního a technického rázu, kterými nijak nebylo dotčeno stěžovatelovo vlastnické právo k pozemku. Stěžovatel zároveň neuvádí, že by se vložením lomového bodu posunuly hranice pozemku natolik, že by rozdíl přesáhl mezní odchylku a bylo potřeba hranici korigovat postupem podle § 36 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona. Není důvodná ani námitka, že by se krajský soud nevyjádřil k navrhovaným důkazům – historickým mapám. Krajský soud naopak při jednání tento návrh zamítl pro nadbytečnost. Vysvětlil také, že vytyčovací náčrt a geometrický plán z předchozích podkladů vycházely. NSS neshledává takové odůvodnění nedostatečným.

[23] V námitce č. 18 stěžovatel obecně uvádí, že se správní orgány nesnažily získat jiné podklady a krajský soud námitku ohledně existence jiných podkladů neřešil. Tato námitka je příliš obecná a stěžovatel nespecifikuje, jaké jiné podklady měly správní orgány a krajský soud zohlednit. Ostatně ani z žaloby není patrné, že by stěžovatel odkazoval na další existující podklady. Ve vztahu k námitce, že správní orgány nepracovaly s originálem, ale s nedokonalou kopií, ze zvukového záznamu ústního jednání nevyplývá, že by stěžovatel tuto skutečnost namítal. Sám také v bodě 74 žaloby uznává, že podklad kaňku skutečně obsahuje a nezmiňuje, že by se jednalo o nedokonalou kopii. Krajský soud se navíc zabýval otázkou, zda správní orgány vycházely z dostatečných podkladů a neshledal v tomto ohledu žádné pochybení.

[24] Rovněž námitka č. 19, ve které stěžovatel rozporuje závěr krajského soudu o tom, že výrok rozhodnutí katastrálního úřadu není neurčitý, je nedůvodná. Krajský soud dospěl ke správnému závěru, protože neměřický záznam č. 1554, který byl podkladem rozhodnutí katastrálního úřadu ze dne 11. 3. 2019, č. j. OR-866/2017-201-118, parcelu

pokračování

č. XF neobsahoval. Tato parcela byla součástí neměřického záznamu č. 1421, jak ostatně stěžovatel uvedl ve své žalobě. Žalovaný skutečně vyhověl námitce o způsobu evidování pozemkové parcely č. XG a parcely s původním parc. č. XB, protože neměřický záznam č. 1554 mění hranice těchto parcel. Skutečnost, že stěžovatel s tímto řešením nesouhlasí, nečiní výrok neurčitým.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[25] S ohledem na výše uvedené NSS zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobce b), který v řízení před krajským soudem neuspěl a v řízení před tímto soudem podporoval kasační stížnost stěžovatele, procesně úspěšným nebyl a právo na náhradu nákladů tohoto řízení mu proto rovněž nenáleží (rozsudek NSS ze dne 19. 1. 2010, č. j. 2 As 15/2009-242, publ. pod č. 2020/2010 Sb. NSS). Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů řízení, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. V tomto řízení však osobě zúčastněné na řízení povinnost uložena nebyla a NSS neshledal ani jinou okolnost zvláštního zřetele hodnou, a proto ani osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovaný sice měl ve věci plný úspěch, nicméně nevznikly mu náklady přesahující jeho úřední činnost.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2023

Mgr. Eva

předsedkyně

Š
o
n
k
o
v
á

s
e
n
á
t
u